

Αριθμός 1251/2003

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ
Α' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Πέτρο Κακκαλή, Αντιπρόεδρο Αρείου Πάγου, Σπυρίδωνα Γκιάφη, Ελευθέριο Τσακόπουλο, Νικόλαο Γεωργίλη και Σταμάτιο Γιακουμέλο, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 7 Απριλίου 2003, με την παρουσία και της Γραμματέως Κωνσταντίνας Ξηροτύρη, για να δικάσει μεταξύ:

Των αναιρεσιδόντων: 1) Ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ - ΑΕΠΙ ΑΕ", που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής και εκπροσωπείται νόμιμα, 2), κατοίκου και 3), κατοίκου Εκπροσωπήθηκαν όλοι από την πληρεξούσια δικηγόρο τους Κωνσταντία Καζά.

Της αναιρεσίβλητης: Ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "....." και το διακριτικό τίτλο ".....", που εδρεύει στην και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία δεν εκπροσωπήθηκε στο ακροατήριο.

Η ένδικη διαφορά έχει εισαχθεί με την από 27-12-1995 αγωγή των ήδη αναιρεσιδόντων που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 5333/1997 του ίδιου δικαστηρίου και 9040/2000 του Εφετείου Αθηνών. Την αναίρεση της τελευταίας αποφάσεως ζητούν οι αναιρεσιδόντες με την από 10-12-2001 αίτησή τους.

Κατά τη συζήτηση της αιτήσεως αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, παραστάθηκαν μόνον οι αναιρεσιδόντες όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο Εισηγητής Αρεοπαγίτης Σταμάτιος Γιακουμέλος ανέγνωσε την από 27-3-2003 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε να γίνει δεκτή η αίτηση αναίρεσεως. Η πληρεξούσια των αναιρεσιδόντων ζήτησε την παραδοχή της αιτήσεως και την καταδίκη της αντιδίκου στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Όπως προκύπτει από την επικαλούμενη και προσκομιζόμενη 14444 Γ/16-5-2002 έκθεσης επίδοσης του αρμόδιου δικαστικού επιμελητή Εμμ. Παξιμαδάκη, πιστό και επικυρωμένο αντίγραφο της από 10/12/2001 αίτησης αναίρεσης των παραπάνω αναιρεσιδόντων από την 9040/2000 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, με την πάνω σ' αυτό πράξη ορισμού δικασίμου της παραπάνω αναφερόμενης και κλήσης για συζήτηση κατ' αυτήν, επιδόθηκε με επιμέλεια των αναιρεσιδόντων νόμιμα στην αναιρεσίβλητη και εμπρόθεσμα. Επομένως η συζήτηση της υπόθεσης πρέπει να προχωρήσει σαν αυτή να ήταν παρούσα (άρθρ. 576 παρ. 2 ΚΠολΔ).

1. Κατά το άρθρο 7 παρ. 1/2121/93 με τον τίτλο "Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα" έργα συνεργασίας θεωρούνται όσα έχουν δημιουργηθεί με την άμεση σύμπραξη δύο ή περισσότερων δημιουργών. Οι δημιουργοί ενός έργου, που είναι προϊόν συνεργασίας, είναι οι αρχικοί συνδικαιούχοι του περιουσιακού και ηθικού δικαιώματος επί του έργου. Αν δεν συμφωνήθηκε αλλιώς, το δικαίωμα ανήκει κατά τα ίσα μέρη στους συνδημιουργούς. Ειδικότερα στην περίπτωση κατά την οποία για δημιουργία ενός έργου συμπράτουν δύο ή περισσότεροι δημιουργοί (η ο ποιητής μελωποιεθέντος τραγουδιού και ο συνθέτης της μουσικής αυτών), κατά τρόπον που ο ένας επηρεάζει το έργο του άλλου και όλοι μαζί το τελικό αποτέλεσμα, αυτός καθίστανται συνδικαιούχος του ηθικού και περιουσιακού δικαιώματος επί του έργου. Στην προκειμένη περίπτωση, οι αναιρεσιδόντες, η πρώτη με την ιδιότητα του Οργανισμού συλλογικής διαχείρισης και προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας, ο δεύτερος ως συνθέτης του τραγουδιού

".....", και η τρίτη ως στιχουργός του ίδιου τραγουδιού, με το πρώτο λόγο του αναιρετηρίου, αποδίδουν στην προσβαλλόμενη απόφαση την πλημμέλεια του άρθρ. 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ και ειδικότερα ότι παραβίασε την προαναφερόμενη ουσιαστικού δικαίου διάταξη, διότι απέρριψε την αγωγή ως προς την τρίτη ενάγουσα, επειδή αυτή ως στιχουργός δεν νομιμοποιείται ενεργητικά, αφού στην επίδικη τηλεοπτική διαφήμιση χρησιμοποιήθηκε μόνο η μελωδία του παραπάνω τραγουδιού και όχι και ο στίχος κι έτσι προσβλήθηκε παράνομα το δικαίωμα του συνθέτη του έργου (δευτέρου αναιρεσειόντος). Το Εφετείο όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, δέχθηκε ότι στην επίδικη τηλεοπτική διαφήμιση χρησιμοποιήθηκε μόνο η μελωδία από το πιο πάνω τραγούδι (χωρίς την προηγούμενη γραπτή άδεια της ενάγουσας, ως νόμιμης εκδοχέα του δικαιώματος του δημιουργού του) κι έτσι με την τηλεοπτική προβολή της η εναγομένη προσέβαλε παράνομα και υπαίτια το ηθικό δικαίωμα μόνο του δεύτερου των εναγόντων συνθέτη του έργου. Έτσι κρίνοντας το Εφετείο, παραβίασε την προπαρατεθείσα ουσιαστικού δικαίου διάταξη, η οποία προβλέπει ότι οι δημιουργοί του έργου που είναι προϊόν συνεργασίας είναι και συνδικαιούχοι του περιουσιακού και ηθικού δικαιώματος επ' αυτού σύμφωνα με τις παραδοχές της η προκειμένη πνευματική δημιουργία είναι το προϊόν συνεργασίας του δεύτερου των αναιρεσειόντων ως συνθέτη και της τρίτης ως στιχουργού, οι οποίοι είναι συνδικαιούχος του δικαιώματος. Επομένως ο προκείμενος αναιρετικός λόγος πρέπει να γίνει δεκτός ως παραδεκτός και βάσιμος.

2. Κατά το άρθρ. 65 παρ. 2 του ν. 2121/93, όποιος υπαίτιως προσέβαλε την πνευματική ιδιοκτησία ή τα συγγενικά δικαιώματα άλλου, υποχρεούται σε αποζημίωση και ικανοποίηση της ηθικής βλάβης. Η αποζημίωση δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το διπλάσιο της αμοιβής που συνήθως η κατά νόμο καταβάλλεται για το είδος της εκμετάλλευσης που έκανε χωρίς την άδεια ο υπόχρεος. Στην προκειμένη περίπτωση, οι αναιρεσειόντες με τον δεύτερο λόγο του αναιρετηρίου, μέμφονται την προσβαλλόμενη απόφαση ότι υπέπεσε στην πλημμέλεια του άρθρ. 559 αριθ. 19 ΚΠολΔ και ειδικότερα ότι περιέχει εντελώς ανεπαρκείς αιτιολογίες σε ζήτημα που ασκεί ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Συγκεκριμένα ότι καθόρισε την επίδικη αποζημίωση στο ποσό των 600.000 δρχ. χωρίς να παραθέσει τα κατά νόμου αναγκαία περιστατικά προς στήριξη και αιτιολόγηση του πορίσματός της. Όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, αυτή σχετικά με το παραπάνω ζήτημα δέχθηκε τα εξής: "Ως προς την αιτούμενη αποζημίωση, οι ενάγοντες επικαλούνται με την έφεσή τους και προσκομίζουν τιμολόγια της πρώτης από αυτούς περί καταβολής αμοιβής από διάφορους άλλους διαφημιζόμενους, ποσών από 1.525.424 δραχμές έως 5.000.000 δραχμές για την χρήση μουσικών έργων σε τηλεοπτικές διαφημίσεις προϊόντων τους, που καταβλήθηκαν κατά το έτος 1995 για χρήση των έργων αυτών μέχρι και δύο (2) έτη. Αποδείχθηκε δε, ενόψει και του ελάχιστου χρόνου κατά τον οποίο έγινε χρήση μόνο μελωδίας από το άνω τραγούδι ότι κατά τους μήνες Απρίλιο και Μάιο 1994 η αμοιβή που συνήθως καταβαλλόταν για το είδος αυτό της εκμεταλλεύσεως, την οποία (χρήση) έκανε χωρίς άδεια η υπόχρεος εναγομένη, ανερχόταν στο ποσό των 300.000 δραχμών. Επομένως, η κατ' άρθρο 65 παρ. 2 Ν. 2121/1993 αποζημίωση που δικαιούται η εκδοχέας του δικαιώματος των δημιουργών πρώτη εναγομένη, ανέρχεται στο διπλάσιο της άνω αμοιβής, δηλ. το ποσό των 600.000 δρχ. που πρέπει να της επιδικασθεί". Έτσι που έκρινε το Εφετείο δεν στέρησε την απόφαση της νόμιμης βάσεις παραθέτοντας με πλήρεις και επαρκείς αιτιολογίες που δεν αντιφάσκουν μεταξύ τους τα κατά νόμο αναγκαία περιστατικά για τους κανόνες δικαίου που εφάρμοσε. Επομένως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο από το άρθρο 559 αρ. 19 ΚΠολΔ τρίτος λόγος της αναίρεσης.

Κατ' ακολουθία των παραπάνω πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση αναίρεσης κατά τον πρώτο λόγο αυτής και ν' ανααιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που απέρριψε την ένδικη αγωγή ως προς την τρίτη από τους ενάγοντες για έλλειψη ενεργητικής νομιμοποίησης και ν' απορριφθεί κατά τα λοιπά. Περαιτέρω πρέπει να παραπεμφθεί η υπόθεση, σύμφωνα με το άρθρ. 580 παρ. 3 ΚΠολΔ, κατά το αντίστοιχο μέρος, στο ίδιο δικαστήριο με σύνθεση διαφορετική από εκείνη της αναιρούμενης απόφασης. Τέλος πρέπει να καταδικασθεί η αναιρεσίβλητη στη δικαστική δαπάνη των νικώντων αναιρεσειόντων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την 9040/2000 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, κατά το μέρος που αυτή απέρριψε την ένδικη αγωγή, ως προς την τρίτη από τους ενάγοντες και απορρίπτει κατά τα λοιπά των από 10/12/2001 αίτηση αναίρεσης κατά της ίδιας απόφασης.

Παραπέμπει την παρούσα υπόθεση, κατά το προαναφερόμενο κεφάλαιο προς περαιτέρω εκδίκαση, στο ίδιο δικαστήριο με σύνθεση διαφορετική από εκείνη της αναιρούμενης απόφασης. Και Καταδικάζει την αναιρεσίβλητη στη δικαστική δαπάνη των αναιρεσειόντων που ορίζει στο ποσό των χιλίων εκατό εβδομήντα (1170) Ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 26 Μαΐου 2003. Και Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο στην Αθήνα στις 16 Ιουλίου 2003.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ